

Realizacja zapisów uchwały Rady Miasta Krakowa Nr LII/979/16 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2016-2018

Rodzinna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi zawodowe, spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka:

- **rodzina zastępcza spokrewniona** – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący/będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka
- **rodzina zastępcza niezawodowa** – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka
- **zawodowa rodzina zastępcza, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – rodzina zastępcza, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej
- **zawodowa specjalistyczna** – rodzina zastępcza, w której umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci, skierowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi
- **rodzinny dom dziecka** – tworzony jest przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim, sprawujących opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osobami, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej sprawowany w formie całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza:

- **typu rodzinnego** – zapewnia opiekę dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się, umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu
- **typu interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem powyżej 10 roku życia w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki. Pobyt w placówce nie może trwać dłużej niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w pieczy zastępczej. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze
- **typu socjalizacyjnego** – zapewnia całodobową opiekę i wychowanie nad dziećmi powyżej 10 roku życia, których powrót do domu nie jest możliwy. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze
- **typu specjalistycznego – terapeutycznego** – zapewnia opiekę nad dziećmi powyżej 10 roku życia o indywidualnych potrzebach w tym: legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającymi stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wymagającymi wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. W sytuacjach szczególnych, do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze.

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 r., poz. 575 z późn. zm.), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W dniu 14 września 2016 r. Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwałą Program Rozwoju Pieczy Zastępczej, który realizowany jest na terenie Gminy w okresie od 2016 do 2018 r. Zgodnie z założeniami Programu, informacje dotyczące realizacji Programu mają być zawarte w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przyjęty Program zakłada realizację następujących celów:

1. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miejskiej Kraków poprzez zapewnienie warunków sprzyjających tworzeniu oraz funkcjonowaniu nowych rodzinnych form pieczy zastępczej i rodzin pomocowych.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY OKREŚLONE W PROGRAMIE	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW OKREŚLONE W PROGRAMIE	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Zamieszczanie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze w lokalnych mediach, organizowanie akcji promocyjnych	104 000 zł	172 001,60 zł	20 zdarzeń (publikacji prasowych/internetowych/materiałów radiowych/telewizyjnych/spotkań/akcji promocyjnych)	31 zdarzeń (publikacji prasowych/internetowych/materiałów radiowych/telewizyjnych/spotkań/akcji promocyjnych)
Nabór niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka	siły własne MOPS	siły własne MOPS	100 rozmów osobistych i telefonicznych	90 rozmów osobistych i telefonicznych
Prowadzenie kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka	siły własne MOPS	siły własne MOPS	80 przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych	67 przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych
Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka	14 800 zł / siły własne MOPS	6 689,14 zł / siły własne MOPS	200 godzin przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów	145 godzin przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów

Tworzenie nowych form rodzinnej pieczy zastępczej	2 305 900 zł	2 023 088,7 zł	489 rodzin zastępczych w tym: 41 rodzin zawodowych – w tym 5 nowych rodzin; 121 rodzin niezawodowych – w tym 12 nowych rodzin; 329 rodzin spokrewnionych – w tym 8 nowych rodzin; 2 rodzinne domy dziecka	489 rodzin zastępczych w tym: 39 rodzin zawodowych – w tym 3 nowe rodziny; 117 rodzin niezawodowych – w tym 13 nowych rodzin; 333 rodziny spokrewnione – w tym 38 nowych rodzin; 2 rodzinne domy dziecka
Tworzenie nowych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej	5 613 250 zł	5 373 989 zł	82 miejsca w zawodowych rodzinach zastępczych – w tym 9 miejsc w nowych zawodowych rodzinach zastępczych; 143 dzieci w 121 rodzinach niezawodowych – w tym 12 nowych rodzin dla 16 dzieci; 415 dzieci w 329 rodzinach spokrewnionych – w tym 8 nowych rodzin dla 9 dzieci oraz 9 dzieci w rodzinnych domach dziecka	69 miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych – w tym 6 miejsc w 3 nowych zawodowych rodzinach zastępczych; 135 dzieci w 117 rodzinach niezawodowych – w tym 13 nowych rodzin dla 15 dzieci; 408 dzieci w 333 rodzinach spokrewnionych – w tym 38 nowych rodzin dla 42 dzieci oraz 9 dzieci w rodzinnych domach dziecka
Realizowanie systemu motywacji do podjęcia funkcji rodziny zastępczej	449 100 zł	387 536 zł	220 przyznanych rodzinom zastępczym świadczeń fakultatywnych	228 przyznanych rodzinom zastępczym świadczeń fakultatywnych

2. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miejskiej Kraków poprzez wzmacnianie kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY OKREŚLONE W PROGRAMIE	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW OKREŚLONE W PROGRAMIE	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Zatrudnienie odpowiedniej liczby wykwalifikowanych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	1 200 000 zł	1 296 768,56 zł, w tym 163 612 zł dotacja z programu koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2016	20 koordynatorów	18 koordynatorów
Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych	siły własne MOPS	siły własne MOPS	4 grupy wsparcia / 70 uczestników grup wsparcia	4 grupy wsparcia / 61 uczestników grup wsparcia
Zapewnienie dostępu do usług specjalistycznego poradnictwa	siły własne MOPS	siły własne MOPS	260 rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa / 1200 porad	226 rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa / 1 202 porad
Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych	200 000 zł	92 604,83 zł	200 godzin przeprowadzonych szkoleń / 200 osób uczestniczących w szkoleniu	221 godzin przeprowadzonych szkoleń / 256 osób uczestniczących w szkoleniu
Zapewnienie pomocy wolontariuszy	siły własne MOPS	siły własne MOPS	100 rodzin objętych pomocą wolontariuszy	80 rodzin objętych pomocą wolontariuszy

3. Wzmacnianie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej –Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Zapewnienie pomocy koordynatorów	siły własne MOPS	siły własne MOPS	480 dzieci objętych działaniami koordynatorów	480 dzieci objętych działaniami koordynatorów oraz 184

rodzinnej pieczy zastępczej				dzieci objętych działaniami pracowników organizatora
Organizowanie grup wsparcia / grup socjoterapeutycznych dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	siły własne MOPS	siły własne MOPS	2 grupy wsparcia 25 uczestników grup wsparcia	3 grupy wsparcia 30 uczestników grup wsparcia
Zapewnienie dostępu do usług specjalistycznego poradnictwa	siły własne MOPS	siły własne MOPS	170 dzieci korzystających ze specjalistycznego poradnictwa	196 dzieci korzystających ze specjalistycznego poradnictwa
Zapewnienie pomocy wolontariuszy	siły własne MOPS	siły własne MOPS	160 dzieci objętych pomocą wolontariuszy	95 dzieci objętych pomocą wolontariuszy

4. Zapewnienie opieki dzieciom w formach pieczy instytucjonalnej dostosowanych do ich potrzeb poprzez standaryzację placówek opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz dostosowanie placówek do potrzeb dzieci umieszczanych.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego	3 465 180 zł	3 465 947,25 zł	3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu interwencyjnego, 52 miejsca w placówkach typu interwencyjnego – przeciętnie, 41 dzieci umieszczonych – przeciętnie,	3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu interwencyjnego, 52 miejsca w placówkach typu interwencyjnego – przeciętnie, 41 dzieci umieszczonych – przeciętnie,
Prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego	13 335 740 zł	13 309 274,58 zł	23 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego 291 miejsc w placówkach typu socjalizacyjnego – przeciętnie, 260 dzieci umieszczonych – przeciętnie	23 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego 289 miejsc w placówkach typu socjalizacyjnego – przeciętnie, 251 dzieci umieszczonych – przeciętnie

Prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu specjalistyczno – terapeutycznego –	8 004 000 zł	8 007 109,12 zł (bez wydatków inwestycyjnych)	9 placówek opiekuńczo – wychowawczych typu specjalistyczno - terapeutycznego, 103 miejsca w placówkach typu specjalistyczno – terapeutycznego – przeciętnie, 100 dzieci umieszczonych – przeciętnie	9 placówek opiekuńczo – wychowawczych typu specjalistyczno - terapeutycznego, 103 miejsca w placówkach typu specjalistyczno – terapeutycznego – przeciętnie, 96 dzieci umieszczonych – przeciętnie
Prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	1 295 118 zł	1 253 803,64 zł	6 placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, 43 miejsca w placówkach typu rodzinnego – przeciętnie, 42 dzieci umieszczonych – przeciętnie	6 placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, 43 miejsca w placówkach typu rodzinnego – przeciętnie, 41 dzieci umieszczonych – przeciętnie

5. Zapewnienie opieki dzieciom w formach pieczy instytucjonalnej dostosowanych do ich potrzeb poprzez wzmacnianie kwalifikacji kadry wychowawczej zatrudnionej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla kadry wychowawczej zatrudnionej w placówkach	40 600 zł	5 200 zł	3 przeprowadzone szkolenia 41 osób, które ukończyły szkolenia	1 przeprowadzone szkolenie, 38 osób, które ukończyły szkolenie

6. Życiowe usamodzielnienie osób opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ich integracja ze środowiskiem.

Przedsięwzięcia planowane do realizacji:

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	PLANOWANE KOSZTY	PONIESIONE KOSZTY	PLANOWANE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW	OSIĄGNIĘTE MIERNIKI I PRODUKTY REALIZACJI CELÓW
Realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia	1 929 000 zł/ siły własne MOPS	1 508 608 zł	452 realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia	474 realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia
Opracowanie zasad przygotowania opiekunów usamodzielnienia do pełnienia tej roli oraz monitorowanie realizacji zadań opiekunów	siły własne MOPS	siły własne MOPS	50 konsultacji, 4 szkolenia, 1 procedura	56 konsultacji, procedura w trakcie opracowywania
Opracowanie metody monitorowania ścieżki edukacyjnej osób usamodzielnianych	2 000 zł / siły własne MOPS	siły własne MOPS	2 opracowane narzędzia 1 raport z badania	1 narzędzie w trakcie opracowywania, 1 przygotowywany raport z badania
Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym przez pracowników Ośrodka	siły własne MOPS	siły własne MOPS	470 osób usamodzielnianych objętych wsparciem pracowników	335 osób usamodzielnianych objętych wsparciem pracowników
Prowadzenie mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków	106 590 zł	114 465,21 zł	17 osób, którym udzielono pomocy w formie mieszkania chronionego	19 osób, którym udzielono pomocy w formie mieszkania chronionego

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 3 – letnie powiatowe programy rozwoju pieczy zastępczej zawierają coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych. Na rok 2016 ustalono limit zawodowych rodzin zastępczych wynoszący 42. Osiągnięto niższy wskaźnik niż zakładano z uwagi na fakt, iż w roku 2016 rozwiązano 2 umowy z zawodowymi rodzinami zastępczymi, natomiast zawarto 3 umowy na prowadzenie zawodowych rodzin zastępczych, zamiast planowanych 5.

	Wartość osiągnięta narastająco w roku 2016
Liczba zawodowych rodzin zastępczych	39

Poniższa tabela przedstawia cele zakładane do osiągnięcia przez Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej oraz stopień ich realizacji. Jako datę odniesienia wskazano 1.01.2017 r. z uwagi na fakt, iż działania podejmowane w roku 2016 wprowadzały zmiany od powyższego dnia :

Rodzinna piecza zastępcza				
	Mierniki określone w Programie		Osiągnięte mierniki	
	2016		1.01.2017 r.	
	Liczba miejsc	Liczba rodzin	Liczba miejsc	Liczba rodzin
zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	53	27	50	26
zawodowe specjalistyczne rodziny zastępcze	11	9	11	9
rodzinne domy dziecka	9	2	9	2
Łącznie	73	38	70	37
Instytucjonalna piecza zastępcza				
	2016		1.01.2017 r.	
	Liczba miejsc	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba placówek
placówki opiekuńczo - wychowawcze typu interwencyjnego	52	3	52	3
placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego	43	6	43	6
placówki opiekuńczo -wychowawcze typu socjalizacyjnego	289	23	259	23
placówki opiekuńczo - wychowawcze typu specjalistyczno - terapeutycznego	103	9	101	9
Łącznie	487	41	455	41
Suma miejsc w systemie pieczy zastępczej	560	-	525	-

W wyniku dokonanych przekształceń w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej dokonano następujących zmian:

- 1) zmniejszenie o 30 liczby miejsc w placówkach socjalizacyjnych;
- 2) zmniejszenie o 2 miejsca w placówkach typu specjalistyczno – terapeutycznego;

Powyższe zmiany wynikają z faktu, iż zauważalny jest spadek liczby dzieci korzystających z instytucjonalnych form pieczy zastępczej.